

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVII (31)

Štev. (No.) 6

ESLOVENIA LIBRE

BUNOS AIRES

9. februara 1978

Na pozorišču praznične objestnosti

Ljubljansko „Delo“ poroča dne 5. januarja, da bo ta dan posebna komisija ogledala in ocenila škodo, ki so jo neznanzi zločinci napravili na ljubljanskem Navju. Mlajšim našim bralcem moramo povedati, da je Navje po Plečnikovem načrtu ohranjeni del starega ljubljanskega pokopališča pri sv. Krištofu. V ta pietetno ohranjen kotiček stare Ljubljane je Plečnik postavil lepo ohranjene spomenike naših velikih mož, ki so bili tam pokopani. Velja za znamenitost, ki je zlepa kako drugo mesto nima. Na tem, za Slovence svetem prostoru so v novoletni noči razgrajali s silo prevračali nagrobne spomenike velikih Slovencev, nekatere razbili, druge pa znatno poškodovali.

„Delo“ se sicer zgraža nad škodo, ki so jo vandalski razgrajali napravili, zraven pa skromno pripominja, da je Navje v razvalinah — posledica „praznične objestnosti“. „Delo“ to skrunjenje grobov vsaj omenja. Ni pa nič omenilo prvega skrunjenja Navja, ko so tam komunisti vломili v grobnico dr. Korošca in njegovo truplo odnesli neznankam, prav tako, kakor so oskrunili tudi grobove dr. Natlačena, dr. Ehrlicha in njegovih fantov. Ali je kaj čudnega, če mladi posnemajo junaške zglede pokopaliških hijen, ki so jim jih dali stari?

Pa so se teden prej, na sveti večer, po mnogih krajih naše zemlje tudi dogajala skrunjevanja, česar pa „Delo“ ni omenjalo: Letos je božični praznik sovpadel z nedeljo in tako rdeči niso mogli ovirati ljudi, da bi ne šli v cerkve. Šole, uradi, tovarne, vse je počivalo, ne zaradi božiča, ampak zaradi nedelje. Praviro poročila, da so množice napolnile slovenske cerkve za polnočnico, kjer so — jô upali imeti, in za sveti dan tako, kakor smo bili to vajeni videti v starih časih. Zavladalo je že pred praznikom resnično praznično razpoloženje. Dedek „Mraz“, ki ga materialistična praznina hoče vsiliti otroškim dušam, ne more do njih. Še vedno hočejo otroci jaslice in božičnih drevese z jaslami pod njim, ne pa bradatega pajaka.

Da bi vernikom zagrenili sveti večer, so se na več krajih ob polnočni službi božji pojavili po vsem videzu organizirani pobalniki, s kričanjem in psolvami motili službo božjo in da bi ljudi pregnali iz cerkve, so začeli metati po cerkvah petarde in strašilne bombe. V Kranju, tako smo brali, da kranjska župnija v dolgih stoletjih svojega obstoja kaj podobnega še ni doživela in da se bodo ljudje še daleč v bodočnost spominjali sramotnih dogodkov tega svetega večera. Ena močnih petard je raznesla umetniške jaslice, delo slikarja Brađaše.

Temu se ne smemo čuditi. Komunistično mladino uče, da ni dovolj biti le neveren materialist, ampak, da mora aktivno pobijati versko zaostalost z vsemi sredstvi. Njihovi učitelji so prav tako delali. Že pred 40 leti so streljali na podobo Križanega celo v takozvanem katoliškem akademskem društvu, že takrat so podirali evharistične križe, spomine na veliki evharistični kongres v Ljubljani. Kaj so delali med vojno in po vojni, nam je pa še živo v spominu. Nedavno mi je prišel v roke Letopis ljubljanske škofije izpred 10 let. Tam npr. berem, da je bilo samo v žužembški župniji sedem cerkva porušeni, med njimi tudi veličastna župna cerkev, ki je ne smejo obnoviti.

Zakaj bi mladiči drugače žgoleli, kot so jih stari peti učili?

Da so take stvari posledica fantovske objestnosti? Delo je v zmoti! Vandalizem te vrste je naučen in organiziran: Neznatna manjšina organiziranih mladih komunistov, ki jih ščitijo vsi zakoni (saj vemo, kakšno „kazen“ je dobil rdeči junak, ki je nadškofa Vovka polil z bencinom in zažgal!) — in jim politične in vse javne oblasti dajejo veljavo in oporo, si lahko privoščijo take in podobne lumparije, kadar se višjim to zdi potrebno. Oživitev verskega božičnega praznovanja jim ni šla v račun. Zato le po njih! A na tak

POČASI, A VZTRAJNO SE VRTI JUGOSLOVANSKI VRTILJAK

J. G. Reismüller, stalni sodelavec pri Frankfurter Zeitung, ki so ga pred par leti zaradi njegovih preresničnih poročanj izgnali iz Beograda kot stalnega dopisnika omenjenega časopisa, je izreden izvedenec v jugoslovanskih političnih zadevah. Njegov pregled jugoslovanskih razmer, objavljen 21. januarja, povzemamo danes tudi za naš list:

Kak jugoslovanski prebivalec, ki je že v štiridesetih in več in pazno opazuje svojo deželo kakor tudi sosesčino, svoje oblastnike in svoje okolje ter ta opazovanja urejeno hrani v spominu, se mora počutiti kakor na ogromnem vrtiljaku: počasi gor in dol, vse izginja in se spet vrača, le njegova leta minevajo. Če ima poleg tega še čut za politiko in nekaj fantazije, lahko pričakuje, da se bo vrtiljak tako vrtel naprej in naprej, do konca njegovih dni. Če pa je še moder, se je že davna nehal zaradi tega kolobarjenja razburjati ali se mu celo čuditi. V komunistični Jugoslaviji se proži politika zmeraj iz istega izhodišča, nakar se usmeri na velik pohod, ki pa nato čudežno pristane zmeraj v bližini izhodiščne točke — bodisi po nenadnem obratu ali po dolgotrajnem spotikanju naokrog. Dežela v stalnem gibanju, ki hodi zmeraj po istih progah.

Ta ugotovitev je takorekoč politično nevtralna, saj tako marksiste kot nemarksiste, v Jugoslaviji in izven nje, tako Sovjetijo kot zapadni svet lahko v enaki meri razočara kot tolaži. Dežela svobode in demokracije Jugoslavija očitno ne bo; vsi začetki v tej smeri so se zatakli in vselej jim je sledil umik k staremu. Pravtako ne bo dežela po vzorcu sovjetskega komunizma. Vsem jugoslovanskim komunistom, ki so po letu 1948 stremeli tja, je spodletelo. Danes niti tega ne moremo več reči, da hodi Jugoslavija po poti svojega lastnega komunizma, marksistično utemeljenega samoupravnega socializma. Spreminjajo se le gospodarske tehnične danosti, ki jih jugoslovanski socializem bolj sprejema kot pospešuje in od katerih si nikakor ne pusti spreminjati svojih političnih konceptov. Tako mnenje poslušajo jugoslovanski komunisti le z nejevoljo. Vendar se čez ves sem ter tja neskončnih kampanj, včasih nasprotujočih si, včasih samo uprizorjenih reformističnih prizadevanj, utrjuje s Titovim imenom povezan politični oblastveni red. To pa poslušajo jugoslovanski komunisti s kaj malo prikrivanim ugodjem.

V Jugoslaviji vodijo kampanjo za gospodarsko in politično samoupravljanje. A celo partiji, ki pri njej sodelujejo, bi težko vedeli povedati nje število po vrstnem redu, odkar je Jugoslavija z uvedbo delavskih svetov 1950 zoperstavila svoj lastni model sovjetske centralističnemu državnemu komunizmu. Skoro z istimi besedami kot danes so razglašali že v petdesetih letih, in še glasneje v drugi polovici šestdesetih, da zdaj končno lahko ustoličijo samoupravni socializem v podjetjih. Zdaj da bodo končno prodrli, in zapreke, takoimenovane objektivne in subjektivne faktorje — nekoliko skrivno, da bodo vladajoči lahko še naprej slepili navni svet, da je pri nas verska svoboda po ustavi zajamčena in če se kje dogode kake veri in Cerkvi nasprotne stvari, je to zadeva neodgovornih ljudi ali napačno tolmačenje podrejenih uradnih organov. To oni znajo. Saj je pa treba prav malo znati, da lahko preslepiš navnega neumneža v svobodnem svetu.

Za sklep še nekaj. Če bi v Sloveniji nobene cerkve ne bili porušili, če bi bile za božič slovenske cerkve polne, če bi ne bilo nikjer ne razgrajanja in pokanja petard, ali bi si upali tisti, ki govore o cvetočem krščanskem gibanju, povedati, koliko tistih, ki so krščeni, ni prišlo niti za božič v cerkev in koliko je med njimi takih, ki še krščeni niso?

Zaradi takih stvari mi ne moremo biti zanje, ampak proti!

J. A.

nostne pojave — odločno odstranili. V vmesnih obdobjih je nato vladala podjetjem spet najprej državna gospodarska birokracija, za tem neposredno poleg partijske knjižice razpolagali tu-partija, potlej plast ravnatelj, ki so — za razliko od njihovih prednikov — di s tehničnimi in gospodarskimi sposobnostmi. Kaj se je odtelej spremenilo?

Z novo ustavo iz leta 1974 je postala organizacija samoupravnega socializma do zadnje obratne enote navzdol izpopolnjena. In zdaj ni — razen državnega aparata kot takega in seveda partije — ničesar več, kar bi še ostalo zunaj tega sistema. Zunanje posledice so očitne. Vsako podjetje ima napis OOUR (v srbohrv. ali TOZD — temeljna organizacija združenih delavcev — v slovenščini). Opazovalec se resnično začudi, ko bere na majhnem poštnem uradu zagrebškega Gornjega grada na plošči napis: „Podjetje poštna, telegrafskega in telefonskega prometa Zagreb 1 z neomejenim vzajemnim jamstvom OOUR — OOUR pošta, telegraf in telefon Zagreb 1 s pomožnim jamstvom, izvrševalna edinica 41103 Zagreb.“ Hiša je v precej slabem stanju, verjetno že izza tridesetih let ne več preplešana. Bližji pa se plošča z izčrpnimi podatki o samoupravni strukturi in jamstvu. Časopisi in televizija so polni govorjenja, poročil, obravnava o novi stopnji samoupravljanja. Zajetna je produkcija knjig in periodik o samoupravljanju. Vsemogoči znanstveni instituti se posvečajo od jutra do večera samoupravljanju. Če bi človek sodil po uradni govorici, bi menil, da se v Jugoslaviji življenje predvsem samoupravlja.

Kjer upravljajo sposobni ravnatelji

Se je pri tem na stvari kaj spremenilo? Podjetja imajo vse do svojih posameznih celic obsežne pravice. A tudi pred desetimi leti so nastavljeni ali po njih voljeni organi že imeli močan vpliv na delitev dobička v posamezne kanale — investicije, rezerve, plače — pa tudi na nastavljanje in odstavljanje ravnateljev. Tako je vel zakon. Rečeno pa je bilo, da so zakonske norme daljnosežno mrtve črke. Zdaj imajo še več novih črk. Bodo res živele?

V samoupravnih podjetjih je — tako se sliši — zanimanje za samoupravljanje veliko, ker je tu kaj za deliti; drugod gre vse po starem. Dobrodoče tovarne pa so podjetja s sposobnimi strokovnjaki v vodstvu in z uvidenimi nastavljenici, ki puste svojim vodjem ukrepati potrebno. Slej ko prej zasedajo tudi zdaj organi delavskih samouprav v delovnem času, in to pogosto. Sej po delovnem času se namreč udeležujejo v tako nizkem številu, da mnogokrat celo niso sklepni.

Zamisel o samoupravi je imela tudi svojo politično plat. Samoupravljalci naj bi odločali tudi o zakonodaji in o vladi. Taka da so prizadevanja državnih ustanov — tako vsaj trdijo že dvajset let. Ustava iz l. 1974 je povezala parlamente z njihovimi temelji; to so predvsem obrati. Povezuje jih s sistemom delegatov, ki je tako zapleten, da se izjalovi ne samo prevajanje v tuje jezike, temveč ostaja besedilo v domačih jugoslovanskih jezikih tudi večini prebivavstva Jugoslavije nerazumljivo. Zdi se, da ni danes prebivalstvo ideologiji samoupravljanja nič bliže, kot ji je bilo pred desetimi ali dvajsetimi leti. Pač pa Jugoslavlani vedo, da ima jugoslovanska gospodarska ustava neke prednosti pred ono, ki velja v sovjetskem bloku, ker priznava delovno spodbudo in odgovornost za slabo opravljena dela, predvsem pa, ker dopušča uspeh sposobnemu obratnemu vodstvu.

Toda, čez koliko let bo kaka nova kampanja proti „manažerizmu“, „tehno-kraciji“ in drugim „samoupravljanju sovražnim težnjam“ znova utesnila pridobitne izgledе gospodarskega sistema? Kampanja se bo gotovo pojavila, ker se povrača tudi to, proti čemer je usmerjena. Verjetno pa ne bo dolgo

Contradicciones del marxismo

Así se titula un artículo recientemente publicado por “La Prensa” de Buenos Aires, escrito por Alberto Benegas Lynch. Allí analiza la teoría y la praxis marxista y en la parte final de la nota expresa:

“El daño causado a la civilización por el marxismo, que embaucó a tantos incautos, no tiene atenuantes. Y es absurdo pretender que Marx fue un auténtico defensor de la libertad, simplemente porque en su obra “El Capital” se pronunció en pro de la abolición del Estado, que según él habría de producirse en una etapa ulterior del comunismo. Por cuanto, en caso de consumarse esa idea suya, se tendría lisa y llanamente anarquismo puro, o sea: ausencia de garantías para la propiedad y consecuentemente para la libertad. Además, la pretensión de que el marxismo podría conducir a la libertad en una etapa ulterior, es también absurda por otro motivo: porque la dictadura del proletariado (nunca ejercida precisamente por los llamados proletarios) preconizada por Marx como una etapa transitoria, se convierte siempre en estado permanente, porque no se sale de la dictadura comunista sin recuperar la propiedad y la libertad, que constituyen la antítesis del marxismo; tal es el caso, por ejemplo, del comunismo de Rusia, que lleva ya más de medio siglo de férrea dictadura, sin miras de que mejore la situación dentro del sistema que abolió la propiedad privada de los medios de producción y la libertad personal”.

uspešnejša kot so vse ostale politične ofenzive za to ali proti onemu.

Prebivalci Jugoslavije bodo tudi doživeli, da bodo njihovo ustavo še in še z velikim hrupom spreminjali z utemeljevanjem, da vsakokratna ne odgovarja več novemu stanju samoupravne družbe. Ob vsakokratni spremembi bodo Jugoslavlani takoj pomislili na silo, ki bolj kot vsaka druga odloča o državi in družbi: partija. Pred petindvajsetimi leti in nato zopet pred desetimi je bilo v Jugoslaviji precej govora o tem, da naj bi partija opustila svoj položaj vrhovnega poveljnika. Te

govorice so se pojavljale v sami partiji, kajti kdo drug kot partija naj bi sicer imela pravico govoriti o partijski oblasti in njenem omejevanju? Govorjenje ni bila povsem prevara. Imelo je celo prve posledice, a je končno postalo jalovo, ker je daleč največja sila v „Zvezi komunistov Jugoslavije“ — leninisti okrog Tita — videla v tem izdajstvo nad leninizmom. Vrnile pa se bodo tudi te govornice, kar je že na vidiku, in zopet jih bo marsikateri komunist, tudi v vodstvu, jemal resno. Kako se bo ta zadeva iztekla?

(Bo še)

Beogradska zaskrbljenost za neopredeljene dežele

Voditelji jugoslovanskega komunizma so izrazili svojo bojazn nad povečano aktivnostjo nemške Socialne demokratske stranke v deželah tretjega sveta. Član predsedstva jugoslovanske partije in Titov zaupnik Bakarić je sredi prejšnjega meseca prav v tej zadevi šel na razgovor v Bonn. Zveznemu kanclerju Schmidt u predsedniku Socialno demokratske stranke Brandtu je predložil, da v Beogradu vlada zaskrbljenost, ker bi se utegnile doslej neopredeljene dežele tretjega sveta odločiti za naslonitev na Zahod. Po mnenju jugoslovanskih komunistov, bi tak razvoj mogla povzročiti nadvse živahna aktivnost predsednika Socialistične Internacionalne Brandta. V tej smeri naj bi Brandt razvijal svojo aktivnost tudi na svojem novem položaju kot predsednik Severno-južne komisije. Jugoslavija se čuti prav posebno prizadeta, ker se smatra za glavnega zagovornika neuvrščenosti.

Na predavanju, ki ga je imel Bakarić v ustanovi Friedrich-Ebert, je predložil pomen Severno-južnega spora kot „ključno vprašanje sedanje podobe sve-

ta, katero je možno rešiti le s pogumno vizijo ustvaritve novih medsebojnih odnosov.“ V doglednem času za rešitev Severno-južnega problema ni mogoče predvidevati sodelovanja komunističnih strank, ki so na vladi. Te namreč stojijo slej ko prej na stališču, da vprašanje ni zadeva socialističnih, ampak izključno kapitalističnih držav. Te so, kot je dajal Bakarić, predvsem odgovorne za sedanje stanje nerazvitih držav v svetovnem gospodarstvu in za mednarodne gospodarske odnose.

Bakarić je tudi zastopal stališče, da socialno-demokratske stranke zahodne Evrope nosijo veliko odgovornost in še posebej tiste, ki so na vladi. Če bi te stranke začele resno reševati ta problem bodočega svetovnega razvoja, naj bi odločno izjavile, da sprejemajo novi gospodarski red. Neposredno je Bakarić nakazal, da so po mnenju jugoslovanskih komunistov odločujoče vodilne sile za rešitev Severno-južnega spora socialistične stranke, med temi predvsem nemška socialnodemokratska stranka, ki pa se ne zavedajo svoje naloge.

Jugoslovanske tajne službe povzročajo zaskrbljenost nemški vladi

Poročilo iz Bonna z dne 18. januarja

Delovanja treh jugoslovanskih tajnih služb v Nemčiji povzročajo vladi Zvezne republike Nemčije precejšnje skrbi. Vzrok izredne delavnosti teh beogradskih tajnih služb je po mnenju Zvezne vlade v tem, da jugoslovanski režim nadzira okrog petsto tisoč delavcev iz Jugoslavije, ki so na delu v Nemčiji. V Beogradu se namreč bojijo, da bi se med temi delavci v Nemčiji organizirale jugoslovanskemu režimu sovražne skupine.

Pred kratkim je državni tajnik v notranjem ministrstvu Fröhlich, poročal parlamentarni komisiji, da mora biti Zvezna vlada pripravljena ne le na tajno delovanje jugoslovanske tajne službe, ampak tudi na nasilna dejanja. Odstranitev nezaželenih oseb je po mnenju Zvezne vlade pripravljena in izvedena po organih jugoslovanskih tajnih služb. Te pa posegajo tudi na področje politične, vojaške in gospodarske špijonaže.

Kot dokaz, da organizirajo tudi umore emigrantov, vidi Zvezna vlada v primeru aretacije jugoslovanskega državljana Svilarja. Ta je bil novembra 1977 aretiran v Ludwigs-hafnu, potem ko je ilegalno prišel v Zvezno republiko, da

bi pripravil umor Titovega nasprotnika 37-letnega Goret. Goret je bil l. 1966 v Stuttgartu obsojen na deset let zapor, ker je umoril jugoslovanskega konzula Savo. Pred sodiščem je Goret izjavil, da mu je konzul naročil, naj umori tri Titove nasprotnike, ki živijo v Zvezni republiki. Tega pa ni hotel storiti, in da bi rešil samega sebe, ni videl drugega izhoda, kakor da je ustrelil konzula. Že koncem lanskega leta je zastopnik Zvezne vlade predložil beogradske tajne predstavitve, kjer je „z vsô resnostjo“ prikazana „delavnost“ jugoslovanske tajne službe v Zvezni republiki.

Glede Svilarjevega primera je bil jugoslovanski poslanik povabljen v nemško zunanje ministrstvo, kjer so ga soočili s Svilarjevimi primerom, pri katerem so bile nedvomno udeležene jugoslovanske uradne ustanove. Poslanik je protestiral, češ da je to navadna provokacija z namenom kaljenja dobrih odnosov med obema državama. Pri tem se je skliceval na dogovor, ki je bil med Bonnom in Beogradom sklenjen l. 1975, v katerem sta se obe vladi obvezali zatirati terorizem in se pri tem medsebojno podpirati.

SOVJETSKE PRIPRAVE ZA BIOLOŠKO VOJNO

AMERIŠKI SATELITI FOTOGRAFIRAJO

Severnoameriška in druge zahodne obveščevalne službe, ki sodelujejo v sklopu NATO, so zadnji čas ugotovile, da se v ZSSR z mrzlično hitrostjo pripravljajo tudi na vojno z virusi in mikrobi, ki jih na debelo gojijo v močno zastraženih tkim. „bioloških tovarnah“.

Ameriški sateliti so fotografirali več takih tovarn v bližini Moskve ter na področju zahodne ZSSR. Iz fotografij je bilo strokovnjakom v ZDA zlahko ugotoviti, kaj sovjeti izdelujejo v poslikanih tovarniških objektih.

Fotografije kažejo močno zastražene tovarniške komplekse, opremljene z materialom, ki je potreben za gojitev bioloških kultur. Do tovarniških kompleksov so izpeljane železniške proge, po katerih lokomotive prevažajo posebne vagone-tankerje.

Iz poročil, ki so jih zahodne obveščevalne službe dobile od svojih ljudi v ZSSR, je razvidno, da sovjeti „pridelujejo“ velike količine mikrobov in virusov za povzročanje nevarnih bolezni: kuge, tuberkuloze, črnih koz, rumene mrzlice in difterije.

Poleg tega so se sovjeti osredotočili tudi na proizvodnjo mikrobov ali virusov, ki povzročajo predvsem tri nove nevarne bolezni, katere so preko svojih agentov odkrili v minulih 20 letih v Afriki in ki jih doslej evropski človek še ni preboleval. Gre za tkim. mrzlico Lassar, za katero umrje 35 od 100 bolnikov, ki jo dobijo, dalje mrzlico Ebola, ki usmrti 70% bolnikov ter 100% smrtonosno mrzlico Marburg, ki jo prenašajo zelene opice.

Sovjeti na področju mikrobske voj-

ne delujejo v štirih smereh: 1) kako bi povečali smrtonosnost kakih mikrobov in virusov; 2) kako bi skrajšali njihovo inkubacijsko dobo, da bi z njimi ubijali hitreje; 3) kako bi čim bolj zaščitili svoje vojaštvo in prebivalstvo pred temi mikrobi in virusi in 4) kako bi izboljšali sredstva, s katerimi bi čim hitreje in v čim večji količini razširili bolezni pri nasprotniku.

Vojaški strokovnjaki v Zahodni Evropi budno zasledujejo to sovjetsko vojaško aktivnost, združeno z velikim kopičenjem kemičnega materiala in orožja. Vse sovjetske oborožene sile v Vzhodni Evropi so opremljene z orožjem — topovi, raketami in minometalci — s katerimi lahko izstreljujejo tudi kemične in mikrobske izstrelke.

Sovjetsko vojaštvo se stalno uri v kemični vojni ter vojaštvo, oblečeno v posebne zaščitne obleke, večkrat nastopa v vojaških vajah, pri katerih izstreljujejo prave strupene pline in tekočine. V sovjetski vojaški doktrini smatrajo kemično orožje, „dasi množično nevarno“, kot taktično orožje ter je kot tako bistveni del opreme sovjetskega vojaka. Medtem ko NATO nima posebnih kemičnih vojaških oddelkov, pa ima vsaka sovjetska vojaška enota še svoj kemični oddelek.

Leta 1975 so ZSSR, ZDA in Anglija podpisale in ratificirale mednarodno pogodbo o prepovedi uporabe, proizvodnje in posedovanja biološkega orožja. Medtem, ko se določil te pogodbe ZDA in Anglija ter druge podpisnice po večini do črke drijo, pa jo ZSSR v vseh točkah vztrajno krši.

Krepitev ameriških sil v Evropi

ZA OBRAMBO PRED SOVJETI

Z ozirom na najnovejšo ugotovitve severnoameriške obveščevalne službe, da Sovjeti s podvojeno hitrostjo raziskujejo in se pripravljajo tudi na biološko vojno s svobodnim svetom, so se v Pentagonu odločili, v prihodnjih petih letih najmanj podvojiti svojo vojaško zmogljivost, da bodo mogli v primeru sovjetskega napada na Zahodno Evropo v nekaj dneh s svojimi vojaškimi silami okrepiti že obstoječe sile NATO.

V severnoameriški načrt spada plan o podvojitvi vojaškega materiala, ki ga ima ZDA že razpostavljenega po zahodnoevropskih državah ter sklep o povečanju števila ameriškega vojaštva v ZDA, ki naj bi bilo vsak trenutek pripravljeno odleteti v Evropo.

ZDA imajo sedaj nekaj manj kot šest celotnih divizij v stalni pripravljenosti v Zahodni Evropi ter 28 skvadronov letal. Vse to vojaško silo lahko že sedaj povečajo za najmanj eno divizijo in z dodatnimi 40 skvadroni letal v desetih dneh.

Do leta 1983 imajo ZDA v načrtu dodati svojim vojaškim silam v Zahodni Evropi še pet divizij in 60 taktičnih letalskih skvadronov, ki jih bodo lahko prav tako v 10 dneh prestavile čez Atlantik v primeru sovjetskega napada.

Za začetni sovjetski napad na Zahodno Evropo zadostujejo sedanje severnoameriške oborožene sile, razpostavljene po Zah. Evropi, v kombinaciji z vojaškimi silami ostalih članic NATO. Za nadaljevanje vojne pa bi lahko imele probleme, ker po mnenju pentagonskih strokovnjakov v Zahodni Evropi ni toliko municije, protitankovskega in protitopniškega orožja in drugega materiala, da bi bilo zaščiteno v najvišji meri število vojaških življenj brez štedenja z vojnim materialom. Zato nameravajo ZDA v nekaj prihodnjih mesecih nakopiti nadaljnje količine vojnega materiala v Evropi.

V prihodnjih petih letih bo ameriška vlada letno zvišala splošno potrošnjo v obrambne namene za najmanj

MEDNARODNI TEDEN

KANADSKI ATOMSKI STROKOVNJAKI so našli razbite dele sovjetskega atomskega satelita Cosmos 954 in ugotovili, da so nekateri od njih nevarno radioaktivni. Z letali so na kraj najdbe prepeljali zaščitne svinčene plošče, v katere so „zavili“ radioaktivne dele za varen prevoz mimo naseljenih krajev. Prvo sovjetsko uradno sporočilo agencije Tass, da je bil satelit zgrajen tako, da ves njegov radioaktivni material zgori v stiku z zrakom, je bilo, kakor je sedaj ugotovljeno, lažljivo ter je Moskvi šlo v prvi vrsti za propagando in prestiž in ne za človeško življenje, izpostavljena radijskemu žarenu. Kanadski predsednik Trudeau je izjavil, da bodo sovjeti morali Kanadi plačati stroške iskanja, ki znašajo nad en milijon dolarjev, sicer jim Kanada ne bo vrnila najdenih delov ponesrečenega satelita.

ITALIJANSKI DEMOKRISTJANI se doslej niso vdali ter komuniste niso povabili v novo vlado, ki jo poskušajo sestaviti. Komunistom so samo ponudili, naj pristanejo na nov vladni načrt za sanacijo družbeno-gospodarskih razmer v državi. Ta načrt predvideva ustanovitve posebnega izvenvladnega odbora, ki naj bi načrtoval zunanjo politiko, reševal zavzojeno gospodarstvo, preganjal zločinstvo in vse vrste ekstremizmov ter reševal problem mladinske brezposelnosti. Z drugo besedo: komunisti bi bili soodgovorni za blaginjo dežele, ne da bi sedeli na ministrskih stolčkih. Nekateri italijanski komunisti so zadovoljni z demokristjanskim predlogom, ekstremni elementi v italijanski KP in druge levičarske organizacije pa protestirajo proti Andreottijevi „zvižani“, po kateri bi jim „samo nalagal dolžnosti brez pravic.“ Tako italijanska vladna kriza še vedno ostaja nerešena.

V HAMBURGU so začeli izdelovati prvi Jumbo Zeppelin za prevoz tovora, ki bo postopoma nadomestil počasen ladjski prevoz splošnega tovora. Zeppelin bo dolg 428 metrov, visok 90 metrov ter bo vozil v višini 1600 metrov s hitrostjo 250 km na uro 750 ton tovora. Z enkratno politivjo tanka z gorivom bo preletel lahko 7000 kilometrov. Posadka bo štela 27 ljudi.

tri odstotke, da bo obramba Zahodne Evrope tako močna, da bo v slučaju sovjetskega napada izgubljenega čim manj svobodnega ozemlja.

Ameriški obrambni minister Brown je Pentagonu predlagal petkrat povečati zmogljivost severnoameriških oboroženih sil za premik mostva in materiala iz ZDA čez Atlantik v Zahodno Evropo v desetih dneh. Tako bodo ZDA mogle prevaliti v Evropo proti sovjetom najmanj 5 divizij in 60 letalskih skvadronov, ki jih bodo priključile že obstoječim 6 divizijam in 28 letalskim skvadronom.

(59)

Med knjigami in revijami

DR. R. HANŽELIČ: DRUŽINSKA VZGOJA

Znani pedagoški pisatelj Dr. Rudolf Hanželič, ustanovitelj počitniškega doma v čórdobskih hribih, je že pred leti izdal v založbi dušnega pastirstva v Buenos Airesu obširno vzgojeslovno knjigo Naše življenje, ki je našla zelo dober odmev med ljudmi. Zdaj je isto založništvo izdalo novo njegovo vzgojeslovno delo, namenjeno našim družinam, namreč knjigo Družinska vzgoja (258 strani), njen prvi del, ki ji bo sledil drugi, v katerem bo avtor sklenil ta najvažnejši odsek svojega vzgojnega raziskovanja.

S tem smo dobili novo in znanstvenih temeljih, toda poljudno pisano knjigo, ki bo lahko v velik prid našim slovenskim družinam v svetu. Prof. Hanželič je namreč na vzgojeslovnem polju znan in ugleden ustvarjalec z dolgo vzgojno prakso. Kakor vemo, se je on ukvarjal z vzgojeslovjem že v domovini in je prav vzgojeslovje njegov pravi poklic, tako v teoriji kakor v praksi. Svoj čas je bil v domovini zelo aktivni delavec pri organiziranju in vzgajanju naše mladine, saj je bil vodja Mladev in naraščajnikov pri Fantovskih odsekih in urednik njihovih mladinskih glasil (Mladci, Naraščajnik). Napisal je mnogo razprav s tega področja (Priročnik o organizaciji in ideologiji mladev (1938). Za izobraženstvo pa je napisal knjigo o Katoliški moraliki in inteligenca (1943). Bil je

profesor na gimnaziji ter se pripravljaval znanstveno za profesorja vzgojeslovja na bogoslovju. Pripravil je za Mohorjevo družbo l. 1945 obširno knjigo o družinski vzgoji (čez tisoč strani), ki je bila že tiskana, pa ni izšla. Nekaj povzetka tega vzgojeslovnega kompandija predstavlja pred leti tukaj izišla knjiga o Našem življenju, nekaj pa povzema seveda tudi sedanja knjiga o Družinski vzgoji, ki je pred nama. Avtor sam pravi v predgovoru, da je ta knjiga vsa drugačna kakor je bila ona, ki jo je pisal v domovini in je bila ob prevratu uničena, kajti ono je pisal za čisto drugače razmere, kakor pa za te, v katerih živimo sedaj v velikem svetu. Pač pa se zdaj tam, kjer bi se moral ponavljati, oziroma na pred leti izišlo knjigo, opozarjajoč na že obravnavano snov v knjigi Naše življenje. Tako je prišla na knjižno polje povsem nova knjiga, ki naj obravnava vzgojo v naših družinah v današnjem času, v katerem je mladina na eni strani v najvišji meri privilegirana, na drugi strani pa zapuščena in prepuščena najslabšim vplivom naše zmaterializirane dobe. Zato je danes vzgoja v družini veliko težja ter je treba reševati mnoge, v domovini nepoznane probleme in težave.

V to okolje tehnične progresivne dobe, ki izgublja smisel za duhovne vrednote, postavlja Hanželič svojo knjigo o potrebi vzgajanja novodobne mladine.

Veliko mesto, velika samota.

Avstrijski pregovor

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Izgledalo bi, da trenutno Argentina nima drugega problema poleg mejnega spora s Čilom. To je razbrati iz časopisja, ki tej snovi posveča skoraj izključno pozornost, do take mere, da ostale zadeve puščajo ob strani.

Kaže, da se celoten zapletljaj bliža odločilni točki. Čim prej naj bi se sestala oba predsednika, in potrdila načrt za naslednje korake, ki naj vodijo do končne rešitve problema. Po omenjenem sestanku se bo verjetno tudi vsa ta napetost polegla, kajti začela se bo doba dela komisij, ki se bo precej zavlekla.

Čeprav ni uradnih poročil na nobeni od obeh strani, se sedaj ve, da je dialog na najvišji ravni pred dnevi začel v slepo ulico in so ga znova spravili v tek le z največjo težavo in z mnogo dobre volje na obeh straneh. To je bilo mogoče med obiskom argentinskih vojaških šefov v Čilu in poznejšim prihodom čilskih predstavnikov v Buenos Aires.

Tudi politični opazovalci vedno bolj poudarjajo težave, na katere se morata ozirati tako predsednik Čila general Pinochet kakor argentinski general Videla. Oba naj bi namreč naletela na opozicijo v lastnih vladah. V Čilu naj bi mornariški in letalski poveljniki nasprotovala politiki približevanja, ki jo je podvzel Pinochet; v Argentini pa mornarica nezaupno gleda na rezultate razgovorov, kajti boji se novega razočaranja, in je trdno namenjena, da to pot ne popusti, niti za ped, na svojih zahtevah po spoštovanju argentinske suverenosti na jugu.

Če pogledamo nekaj podrobnosti, bomo dobili celotno sliko problema, kakor se je razvijal zadnje dni. General Pinochet je svojemu argentinskemu so-

PO 26 DNEH ODSOTNOSTI se je v sovjetski javnosti spet pokazal diktator Brežnjev, ko je 31. januarja t. l. v Kremlju sprejel poljskega ministr. predsednika Jaroszewicza. Za njim je imel razgovore s kubanskim obrambnim ministrom Raúloom Castrom v spremstvu sovjetskega obrambnega ministra Ustinova, da so skupaj koordinirali sovjetsko-kubansko pomoč abesinski marksistični vladi, proti kateri se bori predvsem Somalija.

PALESTINSKI TERORISTI so z živim srebrom zastupili večje količine znanih Jaffa pomaranč, ki jih Zahodna Evropa uvaža iz Izraela. Več otrok in odraslih ljudi v Zahodni Nemčiji, na Nizozemskem, na Švedskem in drugje je nevarno zbolelo po zavžitju zastupljenih pomaranč. Palestinski teroristi so se namenili na nov kriminalen način škodovati izraelskemu izvozu in tako izraelski ekonomiji.

vrstniku poslal pismo, v katerem pa ji je jasno obrazložil, kaj naj bi določili na medsebojnem dogovoru. To mu je tudi nakazal general Videla v svojem odgovoru, kajti Argentina vztraja na sporazumu in noče ponovno stvar predstaviti mednarodnim raziščem.

General Pinochet je tudi protestiral zaradi premika argentinskih vojaških enot na jugu kontinenta; vendar je Čile še pred tem na tistem območju zgrnil velike sile, tako da tam trenutno nadkriljuje argentinske čete v razmerju 10:1. Prav tako je Čile zadnje čase vpoklical večje število rezervistov, ki se morajo udeležiti pristojnih vojaških vaj. Vendar je na prvkaršnjem obisku v Puerto Mont Pinochet zatrdil, da hoče Čile priti do „bratskega sporazuma“.

Argentina je medtem ostro protestirala, kajti razvedelo se je, da so Čilenci že zasedli otočje, nad katerim Argentina zahteva suverenost. Tam so bili tudi že imenovani čilski župani.

In kakšen bo razplet v bodoče? Težko, skoraj nemogoče odgovoriti. Vendar bi vsaj nakratko prikazali načrt, ki ga ima večina opazovalcev za najbolj verjetnega. Zasedanja vojaških tajnikov, tako oni v Čilu kot sedanji v Argentini, naj bi pripeljala do izhodiščne točke, formulirane v „aktu sporazuma“ (acta de acuerdo), katerega bi Videla na svojem bodočem sestanku v Puerto Mont Pinochet. Ta sporazum naj bi predvideval delovanje dveh manjših komisij, ki naj bi v teku 30 dni preučile problem in predložile rešitev, ki bi zadovoljila obe strani. To rešitev naj bi globalno potrdili obe vladi, nakar naj bi jo v potankosti proučilo dvojje večjih komisij. Rok za to podrobno študijo naj bi trajal 210 dni. Iz tega naj bi izšel dokončen dokument, katerega naj bi potrdili tako v Argentini kot v Čilu, verjetno na novem sestanku predsednikov (morda na kakem zgodovinsko važnem kraju za obe državi?) s čimer bi končali to neljubo zadevo. Končali pa bi s tem tudi še zadnji mejni problem, ki loči bratska naroda Argentine in Čila.

Še kratka omemba zadnjega tedna. Pust, ki so ga včasih v Argentini hrupno proslavljali, je letos dokončno „umrl“. Še pokopati ga ni bilo treba. Pustni dnevi so bili delovni dnevi, kot pristoji državi, ki še vedno ni izšla iz gospodarskih težav. Še tradicionalne „močitve“, t. j. polivanja z vodo, skoraj ni bilo videti, razen po nekaterih mestnih in predmestnih četrtih. Morda tudi za to, ker je medtem del naroda trpel zaradi vode. Naraščanje reke Paraná na višini province Santa Fe je namreč hudo prizadel tamošnje prebivalce. Stotine in stotine so morali pred povodnjico zapustiti svoje domove.

Še kratka omemba zadnjega tedna. Pust, ki so ga včasih v Argentini hrupno proslavljali, je letos dokončno „umrl“. Še pokopati ga ni bilo treba. Pustni dnevi so bili delovni dnevi, kot pristoji državi, ki še vedno ni izšla iz gospodarskih težav. Še tradicionalne „močitve“, t. j. polivanja z vodo, skoraj ni bilo videti, razen po nekaterih mestnih in predmestnih četrtih. Morda tudi za to, ker je medtem del naroda trpel zaradi vode. Naraščanje reke Paraná na višini province Santa Fe je namreč hudo prizadel tamošnje prebivalce. Stotine in stotine so morali pred povodnjico zapustiti svoje domove.

vzgajajo, najbolj uspešno. Vzgjati morata oče in mati in se pripraviti na vzgojo, sicer pride v družino nerazumevanja in sčasom razdor med starši in otroki. — V. Kakšen duh naj vlada v družini? Okolje miru, ljubezni in spoštovanja, veselje otrok in staršev, igre in študij, skratka: dom prijetnosti in veselega krščanstva. — VI. govori o nagradah in kaznih pri vzgoji, o umestnosti pohvalah, pa tudi o primernem kaznovanju po načelu: „vse videti, veliko prezreti in le malo, na to, kar je nujno, opozoriti.“ Seveda to po uvidenosti in sorazmerju s krivdo kaznovati. Posebej govori o primernosti in neprimernosti telesnih kazni, ki so ponavadi nepsihološke in žaljivo čut otroka. Naj bi bilo takih kazni čim manj. — VII.: Važno pa je to poglavje o vzgoji volje. Vplivaš najlažje nanjo, z usmerjanjem volje v vrednote, ki so otroku ljube, do katerih čuti nagnjenja. Vse te vrednote pa morajo voditi z voljo k najvišji vrednoti, ki je Bog. Voljo mu krepiš z usmerjanjem k poklicu in njega dolžnostim. Potrebno je vpoštevatvi čustva in gojenca navajati k samopremaganju. Pri tem pa paziti na otrokovo zdravje, pa tudi porabljati nadnaravna sredstva za samopremaganje (o čemer pa pravi avtor, da bo več govoril v II. delu). VIII.: Obravnava zunaj-družinske vplive, najprej v drugih členih družine, potem vpliv šole, javnega mnenja, slabega tiska, kina, televizije, tovarišije in prijateljstva itd. — IX. del je zelo važno poglavje, ki govori o svobodi in avtoriteti pri vzgoji: o tem, kaj je svoboda, da je otrok rojen za svobodo, toda ta je omejena. Rast v svobodo

zahteva avtoriteto, pa tudi ta je omejena. Tu pisatelj postavlja vprašanje: zakaj se mladina upira avtoriteti? In navaja razloge: breznačelna in amoralna družba, demoralizacija mladine, nje hvallisanje in napake v družinski vzgoji, ki sta ali avtoritarizem ali popustljivost. In vprašanje staršem: Kakšna bodi vaša avtoriteta? — Zadnje (X.) poglavje je izrecno namenjen našim dobim: nevarnosti mamil in drog, njih vzrokov in načrtno navajanje nanje itd. Kako pomagati mladini zoper vabo mamil?

To je vsebina knjige, kakor smo po površni povzeli od poglavja do poglavja, dovolj, da bo bralec domel, za kakšno družinsko vzgojo se zavzema pisatelj in kako jo do podrobnosti in psihološke tankosti analizira. To pa je uspelo avtorju na podlagi obširne znanstvene literature, ki jo navaja na koncu, in ki prča, da je uporabljal tako klasična kakor najnovejša dela tako iz slovenske domače in zdske literature, kakor še več v svetovnih jezikih (nemško, italijansko, francosko, kasteljansko...). Tako ima vse to razpravljanje trden znanstveni temelj.

Kakor omenja pisec, bo temu delu sledil II. del, ki bo obravnaval predvsem fizikalno vprašanje mladostne vzgoje v različnih dobah doraščanja.

Želi pa pisatelj, da bi knjiga služila k meditacijam staršev, ki naj bi po prebranju knjige primerjali svoje vzgajanje s tem, kar so brali, ter sklenili svoj lastni ustrezni sklep k nadaljnjemu vzgajanju otroka, ki je pač največje bogastvo družine in vreden največje pažnje in žrtve.

Novice iz Slovenije

ŠKOFJA LOKA — V škofjeloški občini, kjer je vsak deseti prebivalec star nad 65 let, bodo zgradili dom za ostarele. Iz škofjeloške občine je sedaj nad 100 oseb v domovih za ostarele po raznih krajih Slovenije. Zato so se odločili, da bi tak dom imeli tudi v domači občini. Temeljni kamen so položili 6. januarja, dokončan pa naj bi bil do konca leta.

ŠKOFJA LOKA — Gorenjska predilnica, ki ima 900 zaposlenih, bo po referendumu 22. decembra sestavljena iz treh temeljnih organizacij združenega dela in iz Delovne skupnosti skupnih služb. Urejeni in sprejeti so že vsi „samoupravni akti“. Tako bo imel sedaj vsak TOZD svoj delavski svet, osnovno organizacijo Zveze komunistov, sindikata in mladine. Gorenjska predilnica je leta 1975 imela na nočnem delu še 400 delavk, lani 160, v letu 1978 pa bodo skušali znižati na 84.

LJUBLJANA — V Mestnem gledališču ljubljanskem so postavili na oder komedijo francoskega dramatika izpred druge svetovne vojne Jeana Anouilha „Povabilo na grad“. Jože Brejc oziroma Javoršek je zapisal, da je Anouilhova „bleščeča“ komedija vredna pozornosti le zaradi scene, komediji, kjer je uporabljen prastari motiv dvojčkov in igri zamenjav, pa se sedaj že nihče več ne smeji... Anouilh je po njegovem tipični predstavnik meščanskega gledališča, ki so ga drugi gledališki pisci prepravili in pokopali pod svojimi pomembnejšimi človeškimi in umetniškimi problemi.

LJUBLJANA — Društvo slovenskih prevajalcev je 1. januarja v svojih prostorih v Tomšičevi ulici pridelilo župančičev večer. Janko Moder je orisal lik pesnika, nato pa je o svojih srečanjih z župančičem govoril pesnik in prevajalec Mile Klopčič.

LJUBLJANA — Po uradni statistiki so se življenjski stroški v Sloveniji povečali lani za 15%. Vendar je računanje stroškov sporno, ker med te ne štejejo precej veliko število pomembnih podražitev, ki se pojavljajo v obliki obveznih prispevkov, npr. za elektriko in plin pa še tudi pri kateri drugi stvari.

LJUBLJANA — V Sloveniji so po zakonu iz leta 1975 obvezne samoupravne interesne skupnosti za varstvo zraka. Toda dosedaj so jih ustanovili le v 14 občinah. Med občinami, ki še nimajo te interesne skupnosti, so tudi ljubljanske občine in Maribor.

PTUJ — V Ptuj je podjetje Slovenske gorice začelo z gradnjo predelovalnega centra za vino in še vinsko klet. V kleti bodo po načrtih shranili milijon litrov odprtega vina in 300.000 steklenic.

Dve novi iznajdbi

Razmah tehnike in njen vpliv na življenje človeka-posameznika in človeške družbe po državah, celinah in sploh vsega človeštva je bil predvsem po drugi svetovni vojni tako hiter in močan, da se mu praktično nihče ni mogel ustavljati. Večinoma tudi nihče tega ni hotel, ker tehnične pridobitve po večini lajšajo človeku fizično življenje, vsaj na prvi pogled. Toda pridobitve se prepogostokrat sprevržejo v nevarnosti in težke posledice, a je potem že prepozno.

Ljudje, od njihove vlade, bi dejansko mogli preprečiti predvidene nevarnosti nekontrolirane tehnologije, zlasti zato, ker jih je dandanes s pomočjo računalnikov dokaj gotovo možno predvideti.

Že 32 let ni bilo atomske vojne, ogromne energije je človeštvo potrošilo za preprečitev energetske krize in ožujenja zraka in narave sploh v mnogih industrijskih državah že upada. Toda to so velike zadeve, ki so razvidne širokim množicam, medtem ko so majhna, skrivna „darila“ znanosti in tehnologije prav za prav tista, ki dejansko povzročajo drastične spremembe načina življenja posameznika in družbe.

Vzemimo tri: avto, televizijo in tableto za kontrolo rojstev. V razmahu 15 do 30 let, odkar so se omenjene tri iznajdbe pojavile, je vsaka od njih temeljito spremenila človeško družbo. Niso se pojavile glasno, s pompom, tudi niso stale milijone dolarjev ali pa po-

MARIBOR — Mestno gledališče ljubljansko je gostovalo v Mariboru s Hiengovim „Večerom ženinov“. Ta igra, ki jo označujejo kot dramo o zatonu malomeščanske družine v slovenskem okolju, je menda pomemben uspeh pisca in igralcev v lanski sezoni.

LJUBLJANA — Ljubljanska Drama je uprizorila Potrčevo dramo „Kreflova kmetija“, iz leta 1937. Ta drama je bila tedaj prepovedana, pa tudi po letu 1945 je niso postavljali na oder, razen leta 1946 v Mariboru. Kritiki Jože Javoršek-Brejc piše, da je človek, ki gleda to dramo, zmuden in iztirjen tako ali pa še bolj, kot če gleda film Vdovstvo Karoline Zašler.

TRZČI — Od 6. do 30. januarja so razstvaljivali v Trziču umetniki Andrej Loc, Ignac Primožič, Božidar Šinkovec in Brane Povalej. Ti umetniki sestavljajo „Skupino 77“.

LJUBLJANA — V Ljubljani manjka plina in jeklenk. Zato je novica, da bodo v plinarni na Vodovodni cesti 5. januarja prodali 1.500 jeklenk plina, vzpodbudila ljubljance, da so v velikem številu prišli pred plinarno. Tam so najbolj vneti in komolčasti v pol ure razgrabili prvih 500 jeklenk. Že tri ure pred napovedano uro so stali pred poslopjem, nato pa so se v divjem teku pognali k blagajni, zagospodaril je zakon močnejšega. Tako je prišlo do gneče, kjer je marsikdo staknil kako buško, vsevprek so letele kletvice, nihče pa se ni trudil, da bi naredil red.

ZALOG — V Zalogo je občina Ljubljana-Moste začela graditi že leta 1968 umetno drsališče. Vanj so vložili 5 milijonov dinarjev: Zabetonirali so ploščo z vgrajenimi cevmi za hlajenje, postavili leseno ograjo in garderobo, napeljali vodo, elektriko in kanalizacijo, pa je zmanjkalo denarja. Sedaj bo občina najela kredit v višini 4 milijonov dinarjev za dograditev. Vprašanje pa je, ali bo to zadostovalo...

Umrli so od 10. do 14. januarja 1978:

LJUBLJANA — Rudolf Štruš; Julka Mal, 86; Marija Brate; dr. Ivan Bonča; Vika Jančigaj, 76, up.; Zefi Švajgar r. Rozman; Kristina Ravnikar; dr. Aleksander Starosokolski; Cvetka Zrim; Anica Mencinger r. Oblak, 84; Barbara Kostrič; Štefka Hvala; Mihael Mežnarič, up. krojač; Lucija Simončič r. Moškon; Ciril Zabret, 50; Karel Pavlovčič; Marija Podgoršek r. Zabavnik.

RAZNI KRAJI — Jože Kramar, posestnik, Ogrinčev ata, 89, Perovo pri Grosupljem; Albina Umek r. Jerak, 84, Sinja gorica; Martin Kure, Grm v Beli krajini; Ivana Savšek r. Tič, Ponoviče; Franciška Šilc, Zalec; Avgust Bregar, Celje; Katarina Malešič, up. Novo mesto; Janez Kovač, 84, Breg pri Zirovnici; Janez Klemenčič, 63, Trnovce; Marija Kralj r. Gerard, Videm pri Dolu; Marija Močnik r. Pirnat, Vir; Adolf Grum, up. šol. ravnatelj, Trebnje; Katarina Jerčina r. Stopinšek, Rimske Toplice; Alojzij Novak, 63, Kočevje; Franciška Ogrinc r. Bodnik, Podstrmec; Marija Šmon, 97, Rodica; Rozalija Horvat, 88, Metlika.

menile izredno znanstveno odkritje. Zato jih je malokdo, če sploh kdo, ob nastopu vzel dovolj resno, da bi vnaprej premislil, kakšne spremembe bodo vnesle v življenje posameznika in družbe.

Sedaj posameznik in družba stojita pred novima dvema tehničnima iznajdbama, ki bosta v najkrajšem času na razpolago vsemu človeštvu: tkim. talk-back television (TB. TV) in pravijo v ZDA) in tableta za določanje spola otroku v trenutku spočetja. Sami po sebi se ti dve iznajdbi ne moreta kosati po dramatičnosti npr. z iznajdbo atomske sile ali z iznajdbo ozdravljenja raka, če in kadar bo do nje prišlo. Nosita pa v sebi veliko več potenciala za popolno spremembo načina življenja posameznika in sploh celotne strukture človeške družbe, kakor ju danes živimo. V nekaj letih bosta obe iznajdbi lahko v splošni rabi, s posledicami, ki jih je že možno predvidevati.

Idejo o stopnji spremembe načina življenja, ki ga lahko prinese v človeštvo kaka tehnična novost, si je možno ustvariti, če pomislimo npr. na avto. Nastale so nove velike industrije, spremenil je obraz mestom in vasem po svetu, močno spremenil odnose med posamezniki in med narodi. Dejansko je avto postal v drugi tretjini tega stoletja najmočnejši tehnološki vzrok skruturne spremembe človeške družbe.

V dveh desetletjih, odkar se je razmahnila televizija, le-ta zavzema eno

SLOVENC I V ARGENTINI

Osebnosti novice:

Rojstva: V družini Ivana Rauha in njegove žene Erne roj. Grbec, se je rodila hčerka.

Pri Modicevih pa je mammo Barbko roj. Maček, očeta Lojzeta, sestrico in brata razveselil s svojim rojstvom Gregor Tomaž.

Srečnim domačim iskreno čestitamolo!

Krst: V slov. cerkvi Marije Pomagaj je bil krščen 5. februarja Janez Jože Močnik, sin Franca in ge. Matilde roj. Grošelj. Za botra sta bila ga. Marija Grošelj in Miha Grošelj. Krstil pa je msgr. Anton Orehar. Srečnim staršem čestitamolo!

V soboto 28. januarja sta se poročila v župnijski cerkvi Natividad de la Santísima Virgen, gđc. Ana Marija Sander in Tomaž Ciril Gabrenja. Prišli sta bili nevestin oče in ženinova mati ga. Franka Jurček por. Gabrenja.

V slovenski cerkvi Marije Pomagaj pa sta se v petek 3. februarja poročila Rafael Grošelj in gđc. Martina Erjavec. Za priči sta bila ženinova sestra ga. Malka Grabnar in nevestin oče France Erjavec. Med poročno sv. mašo ju je poročil dr. Alojzij Starc.

V kapeli „Marienheim“ v Villa Ballester sta se v soboto 4. februarja poročila Peter Ivan Klobovs in gđc. Carmen De Bella. Za priči sta bila ženinu njegova sestra Bernardka in oče Peter Klobovs, nevesti pa oče Antonio in mati Rosa De Bella. Med poročno sv. mašo ju je poročil župnik Jorge Ross.

Vsem mlado poročencem čestitamolo!

Poroki: V cerkvi Marije Kraljice v ročila sta se Marjan Bratuž in Marija Slovenski vasi sta bili dve poroki. Pokoprivnikar (3. 2. 78) ter Jože Burja in Marija Jemec (4. 2. 78). Poročno mašo je obakrat opravil župnik g. J. Petek CM. Čestitamolo!

KOPER — Koprskala založba Lipa je izdala prvo številko zbornika „Slovensko morje in zaledje“. Zbornik naj bi izhajal letno, prinašal pa bo ocene, razprave, študije in zapise iz družboslovnih in prirodoslovnih ved.

SLOVENC I NA KOROŠKEM

SMIHEL PRI PLIBERKU

Na štefanovo popoldne je Katoliško prosvetno društvo postavilo v domači farni dvorani na oder Meškovo dramo „Mati“.

Občinstvo je v nabito polni dvorani z vidno pozornostjo in notranjo ganjenostjo sledilo pretresljivemu dogajanju na odru. Imelo je priloško spoznavati v nastopajočih osebah in podanih slikah naše kraje in naše ljudi ter njihov srečo in nesrečo.

Ta posrečeni nastop na domačem odru je šmihelske igralce opogumil, da so šli z dramo „Mati“ gostovat v sosednje Vogrce in 8. januarja še v šentjakob v Rožu.

Po poročilu Našega tednika z dne 26. januarja pa je bil 9. decembra lanskega leta v Šmihelu pri Pliberku literarni večer Milke Hartmanove. Da bi njene pesmi še globje spoznali, je Katoliško prosvetno društvo organiziralo

sedmimo dnevnega časa prebivalstva v industrijskih državah, kar pomeni približno polovico prostega časa tretjine človeštva. Televizija je danes glavno sredstvo političnega in kulturnega posredovanja človeškim množicam ter je v svojem razvoju istočasno spremenila tudi stil obeh.

V komaj 20 letih, odkar so jo prvič poskusili v Porto Rico, je tableta za kontrolo rojstev znižala naraščanje človeštva na ničlo ali pod ničlo v mnogih industrijskih državah. Za večino danes 35 let starih ljudi to pomeni, da imajo po enega brata ali sestro ali otroka manj, kakor bi jih sicer imeli. Tableta je tudi vzrok radikalnih sprememb v spolnem življenju zahodne družbe, večinoma v negativnem smislu.

Sedaj pa stoji človeštvo pred novo vrsto televizije in pred novo vrsto tablete, katerih posledice bodo lahko prav tako velike ali še večje, kakor so bile od prej omenjenih iznajdb.

Prva TB. TV postaja z novim sistemom je že v pogonu v Columbusu, glavnem mestu severnoameriške države Ohio. V Angliji pa so medtem pri zadnjih preizkušnjah treh različnih metod o določitvi spola otroku v trenutku spočetja ter bo predvidoma zadevna tableta na mednarodnem trgu v prodaji že v prihodnjih petih letih.

Posledice TB. TV za demoratične politične sisteme bodo ogromne. Gledalec bo lahko sporočil od doma v televizijski studio svojo odločitev za eno od petih

NEKAJ MISLI O ŽIVLJENJU IN OBSTOJU ZAVETIŠČA

Zavetišče dr. Gregorija Rožmana je ustanova, ki se je porodila v mislih ljudi, kateri so bili pripravljene že v času revolucije svojemu narodu dati vse, kar so tedaj imeli, to je tudi lastno življenje. Prav ti rojaki so spoznali potrebo dati delu našega naroda tukaj v Argentini ustanovo, da bi tako pokazali svojo vero v socialno čutenje skupnosti s tem, da so ustanovili še tisto, kar je manjkalo, to je res čisto socialno ustanovo — naše zavetišče.

Sedaj zavetišče že deluje. Na vsaki redni seji odbora rešujemo prošnje za sprejem. Odbor še ni odklonil nobene brez tehtnih razlogov. Kot je znano, je treba vsako prošnjo napisati in jo nasloviti na odbor. Za verodostojnost navedenih podatkov prosilca pa naj jamči dva odboru poznana rojaka. Vse prošnje rešujemo po tem postopku in vrstnem redu, katerega se upravni odbor točno drži.

Zavetišče je v lepem kraju Velikega Buenos Airesa ob tlakovani cesti. Je med kosatimi drevesi, prostorno in zelo dobro in moderno urejeno. Če ga še niste videli, pridite in ga pogledajte, pa se boste prepričali, da je res tako. V bližnji bodočnosti bomo imeli tudi zdravilnika, tukaj rojenega Slovence, ki bo lahko zdravit tudi druge rojake v modernem konzultoriju za zavetišče.

Marsikdo bi rad vedel, odkod dobivamo sredstva za to veliko delo. Za vse, kar imamo, in to je: prostorna vila z obširnimi zemljiščem s pokritim prostorom za pripravljajanje „asada“ ter stavbo zavetišča za 40 oskrbovancev — je bil denar nabran po celem svetu, ne da bi pri tem bile prikrajšane ostale naše organizacije.

ta večer in povabilo pesnico, da bi sama brala iz svoje bogate pesniške zbirke. Večer je bil zelo lep in pester.

Učitelj Karel Gril je v izčrpnem in nadvse toplem nagovoru predstavil zbrano občinstvu pesnico „z libuškega pu'la“, njeno življenje in ustvarjanje in neizčrpane virov, iz katerih je jemala in še jemlje Milka svoje, v pretežni meri svojemu koroškemu narodu posvečene pesniško oblikovane misli.

Ta literarni večer je pokazal Milko v njeni pesniški rodovitnosti. Brala je celo uro pesmi iz svojih zbirk „Moje grede“, „Lipov cvet“ in iz zadnje zbirke „Pesmi iz libuškega pu'la“.

Tudi nekaj nadvse originalnih satiričnih pesmic v posmeh krajevnim političnim mahinacijam je dodala. Prvič so bile podane v javnosti. Občinstvo je tudi te šalivke sprejelo s smehom in ploskanjem.

alternativ, ki mu jih bo ponudil televizijski govornik. Sedanja iznajdba ne dovoli več kot pet alternativ; izpopolnitev sistema bo število alternativ povečalo. S priklopitvijo števca na TB. TV, ki bo omogočil število odgovorov, enako številu vpisanih volilcev v katerem koli domu, bo možno izvesti dejansko svobodno, takojšnje plebiscite o katerem koli važnem narodnem problemu.

Direktne demokracije, kakor so je gojili v staroveških Atenah ali na vaskih zborovanjih prvi anglosaksonski vseljenci v ZDA, niso opustili, ker bi bil reprezentativni sistem, kakor ga poznamo danes, boljši od nje. Bila je opuščena, ker je zaradi počasnih komunikacij, stroškov in zamud postala nepraktična. TB. TV (talk back—odgovoriti nazaj) reši vse te probleme ter je prav lahko predvidevati, da bo pritisk za več in več takojšnjih plebiscitarnih odločitev v demokratskih družbah hitro narasel ter se mu politiki ne bodo mogli izogniti. Bo pa iznajdba postala lahko tudi sredstvo za izsiljevanja, če ne bo pravočasno in pravilno regulirana. Vsekakor pa bo močno spremenila sedanje reprezentativne oblike demokratičnih sistemov. Istočasno se ne bo ustavila, kakor se ni še nobena tehnična iznajdba, pred železno in bambusovo zaveso ter bo v diktatorskih komunističnih režimih tudi povzročila spremembe, v smeri prave demokratičnejše tamkajšnjih družb. Kljub najstrožjim policijskim in drugim ukrepom iznajdba TB. TV diktatorski ko-

Sedanji odbor je kljub težavam začel delovanje zavetišča, ki se vsak dan izboljšuje, že pričel z deli za dokončno zgraditev prostorov v prvem nadstropju. Ni več daleč dan, prepričani smo, ko bomo poklonili našim povsem Slovencev, ki bo v ponos naše trebnim rojakom zgrajen „drugi dom“ narodne in socialne zavesti, in bo to naše slovensko zavetišče prijetno bivališče našim ljudem, ki bodo jesen svojega življenja preživeli v miru in dobri oskrbi.

Zato, dragi rojaki, vabimo vse, ki še stojite ob strani, da pristopite kot člani k tej socialni ustanovi, da bomo mogli uresničiti naše cilje.

Odbor zavetišča Dr. Gregorija Rožmana

IZ PISEM NAROČNIKOV

Družina iz Chicaga, ZDA, pošilja ček za naročnino za leto 1978 in dostavlja: „hvala vsem sodelavcem za trud in izvrstno delo. Še vedno ste vodilni — po jeziku in vsebini. Prosim Vas, ostanite to kar ste. Hvaležni smo.“

Naročnik iz Clevelanda pošilja naročnino za letošnje leto in izreka sledeče priznanje: „Z listom smo zelo zadovoljni, tako idejno, kot s poštno dostavo, nad katero se ne moremo preveč pritoževati. Svobodna Slovenija prekša vse slovenske liste v zamejstvu in zdomstvu, najsi bo ideološko kot v odločnosti in korajži, kar pri nekaterih, posebno Našemu tedniku, močno pogrešamo, kar se pa ne čudimo, ko vemo, od kod in kakšen veter piha... Le koroški Slovenci, na žalost do tega, kot izgleda, še niso prišli.“

DAROVALI SO:

V tiskovni sklad Svobodne Slovenije sta darovala ga. A. Č. iz Capitala \$ 18.000 in g. A. S. iz Carapachaya \$ 3.000. Darovalcema iskrena hvala.

NAROČNIKOM

Vse naročnike iz Argentine, ki še niso plačali naročnine za leto 1977, prosimo, da to store takoj in ne odlašajo s plačilom, ker je zaradi inflacije uprava lista oškodovana.

Uprava Svobodne Slovenije

Našim bravcem

Obveščamo vse naročnike in oglaševalce, da bo tiskarna Vilko, kjer tiskamo Svobodno Slovenijo, zaradi dopustov zaprta od 18. februarja do 6. marca. Zato Svobodna Slovenija ne bo mogla iziti 23. februarja in 2. marca. Zadnja številka bo izšla ta mesec 16. februarja, naslednja pa 9. marca.

Uprava Svobodne Slovenije

ZVEZA SLOV. MATER IN ŽENA SPOORČA, da se je v Mendozi ustanovil odsek Zveze slovenskih mater in žena, ki je že lanske leto začel delovati na kulturnem in dobrodelnem polju pod vodstvom ge. Marije Fink Grinjalove. Čestitamo vsem materam in ženam v Mendozi k temu razveseljivemu dogodku in jim želimo veliko uspeha pri tako požrtvovalnem delu.

Odbor Zvez slov. mater in žena

munistični režimi ne bodo mogli večno zadrževati izven svojih meja.

Izbira spola otroku ob spočetju bo pomenila še večjo revolucijo v vseh sedanjih sistemih človeške družbe. Zlasti v deželah tkim. tretjega sveta je danes močno ukoreninjena mržnja do otrok ženskega spola ter prevladuje želja po otrokih moškega spola; ponekod iz vojaških in gospodarskih zirov, druge zaradi verskih predsodkov, kakor npr. v Indiji. Toda tudi v razvitih državah še vedno obstajajo razni predsodki. Družine z dvema otrokoma različnega spola se čutijo seksualno uravnovešene, družine z enim ali samo tremi otroci pa že ne, če prevladuje nezazeljeni spol.

V eni sami generaciji po začetku rabne nove tablete bodo posledice lahko katastrofalne. Kakor je svet danes mentalno usmerjen, se bo odnos med moškimi in ženskimi spolom spremenil na najmanj 4 proti 3, v deželah usmerjenih bolj na moški spol pa celo na 2 proti 1, kar bo pripeljalo do ogromnega padca rojstev v naslednjih generacijah, pa tudi do velikih sprememb v družabnih odnosih med ljudmi ter v družbenih odnosih na spol. Porast kriminala bo velika, na drugi strani pa morda v marsičem rešeno vprašanje prenaseljenosti našega planeta, itd.

Vsekakor ne bo minilo več kakor 15 do 30 let, ko bodo vse te radikalne spremembe v strukturi človeške družbe, kakršno poznamo danes, že v polnem razmahu. In ta leta lahko začnejo šteti že kar danes.

Teroriste vodijo ženske

Interpol in druge policijske organizacije ugotavljajo, da vodstvene položaje v mednarodnih terorističnih organizacijah vedno bolj prevzemajo ženske. Dasi ni na razpolago točnih statistik, je ugotovljeno, da od vseh teroristov na svetu — če izvzamemo komunistične režime z njihovimi policijami — jih ni več kakor nekaj sto. Toda odstotek teroristk je velik: 40%. V Zahodni Nemčiji je npr. 55 znanih marksističnih in drugih političnih teroristov. Od teh je 22 ženskega spola. Vodja je 27-letna Friderike Krabbs. Na Japonskem vodi teroriste 25-letna Fusako šigenobu, v Italiji Margherita Cagol, na Irskem Maire Drumm, itd. Sicer se pa z zgodovino ponavlja, saj je bila npr. Charlotte Corday tista, ki je z nožem zabolila Marata med francosko revolucijo (18. stoletje) ter je bila vrsta žensk vpletenih v bombe, teroristične napade po Evropi v 19. stoletju.

Po športnem svetu

STENMARK, švedski alpski smučar, je z zmago v veselalomu na tekmovalju v Garmischu, Nemčija, ponovno osvojil naslov zmagovalca v svetovnem alpskem pokalu. Najbolji južnoameriški tekmovalca, argentinski smučar Luis Rosenkjer, je zasedel v skupni lestvici 54. mesto. Nimamo pa še podatkov o uvrstitvi Slovencev Križaja, ki je bil lik pred koncem tekmovalja na 12. mestu.

Med damami pa je prvo mesto zasedla Avstrijka Ana Marija Moser-Proell, ki že tudi več let sodi med najboljše alpske smučarke.

SARAJEVO, glavno mesto Bosne in Hercegovine je uradni kandidat za prireditelja XIV. zimskim olimpijskim igram. Iz Sarajeva so v začetku januarja poslali na sedež mednarodnega olimpijskega odbora v Lausanne odgovore na zahtevane vprašalnike in polog 100.000 švicarskih frankov, kar je tudi eden pogojev za uvrstitev med kandidate. Zadnja odločitev pa bo padla maja na zasedanju olimpijskega odbora v Atenah.

NA PRVI TEKMI 10. „turneje treh dežel“ (Slovenije, Koroške in Julijske krajine) so avstrijski smučarski skakalci slavili trojno zmago: Lipburger, Schnabl in Innauer so zasedli prva tri mesta, 4. je bil Slovenec Norčič, peti pa Bogataj. Tekmovanje je bilo 13. januarja v Trbižu v Italiji, nastopilo je 20 mladincev in 40 članov iz enajstih držav. Slabo vreme — dež in megla — je precej oviralo sicer dobro pripravljeno tekmovalje. Med mladinci sta bila prva Avstrijca Lengauer in Steiner, tretje in četrto mesto pa sta osvojila Slovenca Baje in Bizjak.

Obvestila:

PETEK, 24. februarja:

Dekliški zbor Gallus prične s svojimi rednimi vajami v Slomškovem domu ob običajni uri.

NEDELJA, 26. februarja:

Na slovenski Pristavi v Castelarju tombola.

SOBOTA, 4. marca:

V Slovenski hiši ob 16 učiteljsko srečanje s predavanjem univ. prof. dr. Milana Komarja. Vabi šolski odsek ZS.

NEDELJA, 5. marca:

V Slovenskem domu v Carapachayu tombola. Začetek ob 16. uri.

NEDELJA, 12. marca:

V Slovenski hiši začetek slovenskih osnovnih tečajev. Ob 16 sv. maša, nato prireditev v dvorani.

**Vsakoletna tombola
v Carapachayu
5. marca**

**Prof. dr. JUAN
JESUS BLASNIK**

špecialist za ortopedijo
in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pta. baja
Capital Federal
Tel. 41-1413

O-dinira v torek, četrtek in soboto
od 17. do 20. Zahtevati določitev
ure na privatni telefon 628-4188.

JAVNI NOTAR

**FRANCISCO RAUL
CASCANTE**

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827

**Vatikanski dnevnik ima
novega urednika**

Petega januarja je uredništvo vatikanskega dnevnika Osservatore Romano dobilo novega šefa v osebi 54-letnega Valerija Volpina. Dosedanji urednik Raimondo Manzini odhaja v pokoj. Sprememba v vodstvu je gotovo pomembna, saj ima Osservatore Romano kljub svoji razmeroma majhni nakladi zelo velik vpliv in prihaja tudi v najbolj odročne kraje na svetu.

Raimondo Manzini je urejeval vatikanski dnevnik sedemnajst let, in sicer pod Janezom XXIII. in sedanjim papežem. Kariero poklicnega časnikarja je začel pri dvajsetih letih. Vrsto let je bil urednik pri italijanskem katoliško usmerjenem dnevniku „L'Avvenire“ (Prihodnost). Vedno je bil v središču italijanskega kulturnega in političnega dogajanja. V prvih povojnih letih je za krajši čas sodeloval celo v rimski vladi.

Že pred dobrim letom je moral Manzini vodstvo lista zaradi bolezni prepustiti svojemu pomočniku Leviju, ki je duhovnik. Po zelo stari tradiciji, ki ji mnogi želijo narediti konec, pa more biti šef vatikanskega dnevnika le laik. Osservatore Romano ima med časopisi gotovo izjemno mesto. Kljub razmeroma majhni nakladi prihaja v vse dele sveta. Celo v Kremelj. Uredništvo namreč pošilja v sovjetsko prestolnico šest izvodov svojega lista v zameno za enako število dnevnika Pravda. Časnikarji pri Osservatore Romano imajo status vatikanskih uslužbencev. Trenutno jih dela v uredništvu enajst, med njimi so trije duhovniki.

Manzini je v času svoje „vlade“ dosegel lepe uspehe. Naklado je povečal od enajst na dvajset tisoč izvodov. Poleg tega je organiziral še posebne izdaje v angleščini, francoščini, španščini in portugalsščini.

Novi šef je Valerio Volpini, sin kmečkih najemnikov iz Rosciana. Poneke so se starši preselili v Ancono. Sodeloval je v italijanskem odporniškem gibanju kot komandant večje partizanske enote. Kot je znano, so bili med vojno v Italiji dvojni partizani v odporniškem gibanju proti Nemcem in fašistom: demokratični t. j. nekomunistični in komunistični. Edinice prvih so imele tudi svoje vojne kurate. Tem edinicam je pripadal Volpi. Po vojni je nadaljeval študij in ga dokončal s tezo o Paulu Claudelu. Sodeloval je v številnih italijanskih dnevnikih in revijah, na univerzi v Urbino pa je predaval primerjalno književnost. Znan je po svojih pesniških zbirkah in literarnih kritikah. Tudi on je časnikarsko kariero začel pri Avvenire.

Vse življenje se je boril za dve veliki vrednoti: vero in svobodo, povezano z resnično demokracijo. Politiko je mogoče po njegovem doživljati ne le izkustveno in zgodovinsko, temveč tudi duhovno. Trdno je prepričan, da more prava demokracija s krščanstvom samo pridobiti. V reviji „Humanitas“

je pred kratkim zapisal: „Zdi se, da je bistvo našega deleža v tem, da smo sejalci upanja, da delamo v ponižnosti in preprostosti, da znamo brati znamenja časa. Upanje je vedno bolj upanje proti obupu.“ V prvi številki Osservatore Romano, ki je izšla pod njegovim vodstvom, je objavil uvodnik z značilnim naslovom „V službi resnice“.

**Jugoslovanski
intelektualci
protestirajo**

Deset jugoslovanskih intelektualcev je v odprtem pismu na državno predstvo in vlado protestiralo proti „težki diskriminaciji“, ki so ji izpostavljeni na delovnem trgu Jugoslavije, kateri niso vključeni v komunistič-

ni partiji. Besedilo pisma kroži že nekaj časa v beograjskih intelektualnih krogih. Podpisniki obtožujejo delodajalce, ki jemljejo preveč dobesedno priporočilo partije o preverjanju „moralnih in političnih sposobnosti“ kandidotov. Delovne sposobnosti prosvincev so istovetili s članstvom v partiji in dajali prednost komunistom pred nekomunisti. Besedilo so podpisali: profesorji Rudi Supek in Gajo Petrović iz Zagreba, bivši člani uredništva teoretično marksistične revije Praxis, ki je bila 1974 prepovedana, nadalje nedavno v beograjskem časopisu Nacionalizem obtoženi srbski pisatelj Dobrica Cosić in sedem od osmih pred tremi leti zaradi njihovega političnega prepričanja odpuščenih profesorjev z beograjske filozofske fakultete.

Denar ni vse!

So še druge velike važnejše dobrine, kot npr. zdravje! Sloga vam skuša vedno svetovati najbolje. Skozi vse leto vam priporoča pametno varčevanje, sedaj, ko se bliža čas počitnic, pa vam svetuje: pazite na svoje zdravje! Konec tedna v prijetnem domačem okolju na letovišču SLOGA v Villa Udaondo bo vašemu zdravju v veliko korist. Postrežbo z domačo hrano in hladno pijačo ima letos na skrbi družina Andrejakova. Večje družbe in družine, prijavi se za kosilo ali večerje na T. E. 659-1307 ali 658-6574.

V nedeljo, 26. februarja 1978, točno ob 16. uri pop.

10. tombola

na SLOVENSKI PRISTAVI V CASTELARJU

PRVI GLAVNI DOBITEK: LEPA MODERNA SPALNICA, izdelek mizarskega mojstra Fr. Gričarja.
DRUGI DOBITEK: MAGNETOFONSKI SNEMALNIK.

Poleg tega je še: 50 bogatih tombol, 200 činkov in 200 kvatern. Ne odlašajte z nakupom tombolskih tablic, ki so že v prodaji. Priporočamo se za lepe in vredne dobitke. Dobra in hitra postrežba, med in po tomboli. Prijatelji, rojaki Pristave, prisrčno vabljeni in na veselo svidenje!

Društvo Slovenska Pristava

OSREDNJA HIŠA:**LOMAS DE ZAMORA**

Av. Hipólito Yrigoyen 8854/62

Tel.: 243-2291

(med Boedo in Sáenz)

Vse za dom — Pohištvo — Dekoracije

PODRUŽNICE:**EZEIZA**

Ruta 205 (nasproti postaje)
Tel. 295-1197

C. SPEGAZZINI

Av. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO

Almafuerte 3230

(eno kvadro od občine)

LOMAS DE ZAMORA

Hipólito Yrigoyen in Laprida

Dekoracije

Nekaj še nezbranih Mauserjevih črtic**Trije**

Pod noč je pričelo deževati. V koči je bilo mračno, petrolejka, ki jo je prinesel seboj Boštjan, je skopo osvetljevala lesene stene.

Prijetno je potrkal dež po skodlah in po pesku pred kočjo.

Milena je brala knjigo, Peter je stal pri oknu, Boštjan pa se je ob Mileni mučil z nahrbtnikom.

Potlej se je Peter nenadoma zasukal. Boštjan je dvignil glavo: „Kaj bereš, Milena?“ Petrov glas se rahlo tresel. „Baering: Daphne Adeane. Čudovita stvar!“

Milena ne dvigne pogleda od knjige. „Tako.“

Peter se zopet zasuče k oknu. Čuti, da bi moral govoriti, toda ne more, čeprav je v sobici taka tišina, da sliši tiktakanje ročne ure.

To popoldne se ne more znebiti misli, da Boštjan gleda za Mileno. Ves čas je poleg nje in četudi ne govori, Petru ne uide, da mu je več, kakor mu je bila še pred kratkim.

Pa ga je moral povabiti k sebi na počitnice. Sam si je nakopal tekmeča. Mogel bi ga pustiti v mestu in sam hoditi na izlete za Mileno.

In Milena! Kako je sladka! Bere to knjigo in ravno takrat, ko je Petru najtežje, začne pripovedovati vsebino. Ko bi ga ne bilo sram, bi pri prič zmetal svoje stvari v oprtnik in odšel v dolino, kljub dežju in razmočeni poti.

(6) Potlej naj se imata kakor se hočeta.

„Peter, zakaj si že celo popoldne tih? Te mar vreme jezi?“

Boštjan dregne.

Zdaj tudi Milena dvigne glavo.

„Pa res, Peter. Ni te za groš. Komaj, da si spregovoril deset besed. Si morda bolan?“

„Vreme je tako.“

Peter se ne obrne. Saj bi rad odkrito spregovoril, pa noče. Počitnice grede tako h koncu in Boštjan se bo vrnil. Tedaj bo čas, da odkrito spregovori z Mileno.

Zunaj v dolgih štrinah pada dež.

„Nekaj mora biti, da si tak.“

Milena položi knjigo na mizo.

„Kaj mora biti? Včasih človeku pač ni za govorjenje. Če jutri ne bo lepo, se vrnem v dolino.“ Petrov glas je trmast, skoraj osoren.

„Mi ne privoščiš počitnic? Tako sem se jih veselila. Komaj sem čakala, da si končal univerzo. Zdaj si pa tak.“

„Saj z Boštjanom lahko ostaneta“, bruhne iz Petra.

Tako pride noč in veter, ki cefra oblake. Samo še posamezne kaplje udarjajo ob okno. Peter čuti, da v tako moreči tišini ne bo dolgo zdržal. Boštjan ne reče besede. Tudi Milena molči.

Potlej se začne pogovor med Boštjanom in Mileno. O vsebini knjige, o ženi, ki jo je vse ljubilo, pa je nihče ni osvojil.

Petru se zdi, da Milena prav nalašč grebe v njegovo rano. Kako počasi govori! Zdaj pa zdaj pogleda proti oknu.

Peter premišlja. Če zdaj odide, bosta oba strmela za njim. Videti je, da ga Milena hoče v nekaj prisiliti, da hoče igrati vlogo žene iz romana.

Petrolejka utriplje in riše ozek krog na mizo. Petru se zdi, da so vsi trije ujeti vanj. Prav do jutra bo tako, dokler ne bo nekdo upihnil plamena za sajestim cilindrom.

Med raztrganimi oblaki je mesec, ki s svetlobo poplavlja kočjo, brinje in belo melišče nad kočjo.

Tišina se zgošča, kakor, da je odprta knjiga na mizi magnet, ki gnete misli treh v težko kepo.

Peter čuti, da mu živci popuščajo.

Zadnji leže Boštjan, ki privije petrolejko. Krog na mizi se je zožil.

Peter ne more zaspati. Sliši globoko dihanje Milene in kratko Boštjanovo sopenje.

Jutri zvečer bo Boštjan odšel nazaj v mesto. Milena bo ostala v vasi. Spet bosta sama.

Peter se ne premakne. V globokem somraku vidi, kako Boštjanovo roka spolzi preko Mileninih las.

Ne premakne se.

Čez čas se Boštjan obrne v steno. Peter gleda v strop. Kri mu bije v senh.

Zunaj je mesečina gosta in zlata. Na steni je zarisana senca samotne smreke.

Peter vstaja. Počasi, tiho, da bi se Milena ne zbudila.

Boštjan se ne zgane.

Peter drži nahrbtnik v rokah. Vse ima. Tiho odpira vrata.

V mesečini se odprta knjiga na mizi belo sveti. Zdaj škripljejo tečaji. Peter

se strese, toda z enim korakom je zunaj. Zvezde gorijo, samo na severni strani je še dolg, ozek oblak. Lepo bo. Zrak je močan in hladen. Diši po opranih smrekah in brinju.

Naravnost v dolino se nameri Peter. Pri macesnu, ki stoji na robu, se obrne.

Milena stoji na vratih. Vidi njeno lepo glavo in bleščeče lase, ki jih zlati mesečina.

Zdaj teče. Peter čaka.

„Peter, zakaj to?“

Dve solzi sta na licih. Globoko diha.

„Nočem tako, kakor je v knjigi. Morda je Boštjan boljši od mene. Ni sem hud.“

Petrov glas je močan in miren.

„Peter!“

„Jaz grem v dolino.“

„Potem grem jaz tudi.“

„Boštjana ne moreva pustiti samega.“

„Potem pojdiva skupaj nazaj. Saj gre že na jutro. In Boštjan spi. Peter!“

Proseč je Milenin glas.

„Spat ne grem več.“

„Hodila bova v mesečini. Tako lepo je. Zjutraj gremo na vrh in potem v dolino.“

Milena drži Petrovo roko.

Peter se vrača.

Tesno ob Mileni gre. Pred njima gresta senci, ki sežeta skoraj že do kože. Ko potlej zavijeta proti gozdu, opažata trop srn, ki so šle na studenec.

Milena dolgo gleda za njimi.

Petrova roka počiva na Mileninini rami.